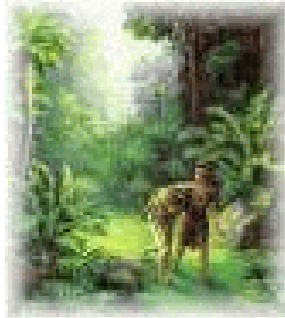

Wie is de mens?

Naar het ons toeschijnt is de mens(heid) er na ongeveer 6000 jaar nog niet in geslaagd om erachter te komen wie en wat de mens is. Dat klinkt cryptisch, maar het is wel de realiteit. Het beeld dat wij en onze vaders van onszelf vormen blijkt niet te kloppen met de werkelijkheid. En toch, de meeste mensen blijven in het waanbeeld over de mens, dat zich in de loop der eeuwen heeft gevormd, geloven. Wij mensen leven bij voorstellingen. Wij hebben het vermogen ons een voorstelling te maken van een zaak. Dat is uniek. Geen dier kan zich een voorstelling vormen van iets wat hij niet gezien heeft. Wij wel. Wat betreft de kennis van onszelf, van ons “wezen”, hebben wij ons een voorstelling gemaakt, daar ons de feitelijke kennis aangaande onze oorsprong en toekomst ontbreekt. Wij bezaten die hogere kennis wel, maar zijn die verloren, door te luisteren naar Nachash (is de eigenaam van een wezen, wat abusievelijk vertaald is als slang) in het Paradijs. Elohim had ons voorzegd en geboden niet te mogen eten van de boom van kennis van goed en kwaad, opdat wij niet al stervende de dood zouden sterven, dat wil zeggen een procesmatige neergang of ontbinding, terugkeer tot de aarde waaruit we gemaakt zijn.

Adam en Eva

Wat zei Nachash tegen Eva:

Genesis 3:1 *Nachash (foutief vertaald door slang) nu was listiger dan al het gedierte des velds, hetwelk JHWH God gemaakt had; en zij zeide tot de vrouw: Is het ook, dat God gezegd heeft: Gijlieden zult niet eten van allen boom dezès hofs? 2 En de vrouw zeide tot de slang: Van de vrucht der bomen dezès hofs zullen wij eten; 3 Maar van de vrucht des booms, die in het midden des hofs is, heeft God gezegd: Gij zult van die niet eten, noch die aanroeren, opdat gij niet sterft. 4 Toen zeide de slang tot de vrouw: **Gijlieden zult den dood niet sterven;***

*5 Maar God weet, dat, ten dage als gij daarvan eet, zo zullen uw ogen geopend worden, **en gij zult als God wezen, kennende het goed en het kwaad.***

6 En de vrouw zag, dat die boom goed was tot spijs, en dat hij een lust was voor de ogen, ja, een boom, die begeerlijk was om verstandig te maken; en zij nam van zijn vrucht en at; en zij gaf ook haar man met haar, en hij at.

7 Toen werden hun beider ogen geopend, en zij werden gewaar, dat zij naakt waren; en zij hechtten vijgeboombladeren samen, en maakten zich schorten.

Inderdaad, Nachash had schijnbaar gelijk. Eva en Adam stierven niet de fysieke dood. Wat gebeurde er dan wel? In hen moet een mutatie hebben plaatsgevonden, zodat er een proces op gang werd gebracht van versneld afsterven. Zij hadden zich kunnen vervolmaken om onsterfelijke te verkrijgen. Na hun zonde trad de geestelijke dood in, een steeds verder af komen te staan van de Levensbron.

Elohim heeft de mens de dood voor ogen gehouden, maar Nachash ontkende de dood en hield de mens **onsterfelijke** voor ogen, dat is: het gelijk worden aan de Godheid.

Ook Eva en Adam leefden bij voorstellingen: de zogenaamde boomvrucht was een lust voor hun ogen, begeerlijk om verstandig te maken, om erachter te komen wáár en hoe de onsterfelijke der Godheid ook hun deel zou worden. Elohim heeft de mens gemaakt opdat deze met Hem zou wandelen in waarheid en oprechtheid, gehoorzaamheid en trouw. Dan zou Hij de mens leiden en openbaren wat recht en goed is en brengen tot het waarachtige vervolmaakte leven der onsterfelijke.

Oog als 'kaars' (de ziel) van het lichaam

Het heeft ons mensen niet goedgedacht om Elohim in erkenning te houden, zodat wij onze voorstellingen voor werkelijkheid zijn gaan houden. Wij geloven, net als Eva en Adam, dat wij toch iets onsterfelijks hebben en de volledige dood niet zullen sterven. Er is dan ook bijna geen onderwerp waarover ooit zoveel verwarring is ontstaan, dan hetgeen dat over ons als mensen gaat. Wij leven bij de voorstelling dat wij een “onsterfelijke ziel” zouden bezitten. Die ziel zou in ons lichaam wonen en zou toebehoren aan de Godheid. Wanneer onze ziel verloren zou zijn, zouden wij geheel verloren zijn. De ziel wordt gezien als het hogere Goddelijke levens element. Het lichaam vormt alzo het lagere, het fysieke deel. Wel zien wij mensen een verbinding en eenheid tussen ziel, geest en lichaam, hoewel die eenheid in onze voorstelling tijdelijk verbroken kan worden.

Bij het sterven zou de ziel het lichaam verlaten, om naar de hemel, of om naar de hel te gaan. De ziel zou het onsterfelijke element zijn, het lichaam het sterfelijke. De oude kerkvaders hebben deze visie als waarheid bevestigd, en de christelijke kerk heeft hun visie overgenomen, om daarvan nooit meer af te wijken. Niet alleen de christelijke kerk, maar bijna alle godsdiensten ter wereld gaan uit van een ziel van de mens, die min of meer Goddelijk en onsterfelijk zou zijn. Zowel christenen, Mohammedanen, Boeddhisten, etc., geloven in de onsterfelijkheid der ziel. Laten wij echter eens kijken wat het belangrijkste boek der christenen, de Bijbel, zegt over de mens en over de ziel.

De Bijbel

De Bijbel gaat ervan uit dat Elohim één is, en dat Hij alleen onsterfelijkheid inherent heeft.

Nachash heeft de mens voorgehouden iets onsterfelijks te verkrijgen door te eten van de boom van kennis van goed en kwaad, het keuren tussen goed en kwaad. De ogen zouden ervoor los gaan. Inderdaad gingen de ogen van Eva en Adam los, niet voor de onsterfelijkheid, maar voor hun naaktheid. Misleid waren ze!

De Schrift spreekt wel over 'de ziel', maar in een andere zin dan wij die algemeen opvatten. De ziel is in het bloed, Leviticus 17:11. Dat is geen wetenschappelijke indicatie of vaststelling, maar een weergave van het leven, de levensbeweging. Immers, het leven is een groot geheim. Een Israëliet in de oudheid vroeg niet waar iemands ziel na de dood was, daar hij de mens nog als een eenheid zag. De mens **is** een levende ziel, één geheel. De ziel is geen onderdeel van een totaal, maar is het totaal zelf. Vandaar dat dieren ook 'levende zielen' worden genoemd. In de Psalmen gaat David ervan uit dat de mens een ziel is, met zijn vele uitingsvormen, die sterfelijk is.

Zie Ezechiël 18:4 *Ziet, alle zielen zijn Mijne; gelijk de ziel des vaders, alzo ook de ziel des zoons, zijn Mijne; de ziel, die zondigt, die zal sterven.*

Ezechiël 18:20 *De ziel, die zondigt, die zal sterven; de zoon zal niet dragen de ongerechtigheid des vaders, en de vader zal niet dragen de ongerechtigheid des zoons; de gerechtigheid des rechtvaardigen zal op hem zijn, en de goddeloosheid des goddelozen zal op hem zijn.*

Rode bloedcellen

In Spreuken 6 is de ziel van de mens gelijk aan diens maag: vers 30 *Men doet een dief geen verachting aan, als hij steelt om zijn ziel te vullen, dewijl hij honger heeft;*

Hieruit blijkt duidelijk dat de oude Israëlieten géén onsterfelijkheid der zielen kenden. Het waren de oude Egyptenaren, en na hen de Grieken die in de dualistische mensleer (antropologie) de onsterfelijkheid van de ziel via de menselijke logica wilden aantonen.

We dienen er in dezen op te letten dat Elohim geen ziel in Adam blies, maar een geest des levens! Nefesj is leven. Nisjmat gaïem is "geest des levens". Dat in Mattheus 10:28 lichaam, ziel en geest worden genoemd wijst niet op een dualiteit of triniteit. Wij kennen ook gezegden om een éénheid van iets uit te drukken, waarbij wij twee of meer gescheiden zaken gebruiken, zoals: De muis werd met huid en haar door de poes verslonden. Bestond de muis slechts uit huid en haar? Verder: Het schip verging met man en muis. Bevond zich op het schip slechts één man en één muis?

Nee, dergelijke uitdrukkingen gebruiken wij slechts om er de totaliteit of éénheid door uit te drukken. Wanneer het dus over de mens gaat, als lichaam, geest en ziel, worden daarmee geen losse elementen aangeduid, maar de éénheid. De mens heeft géén losse ziel, maar **is** een levende ziel!

Zelfoverschatting

Wij mensen lijden algemeen aan zelfoverschatting. Inderdaad zijn wij van hoge komaf, zie Hebrëen2:6

Maar iemand heeft ergens betuigd, zeggende: Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, of des mensen zoon, dat Gij hem bezoekt!

7 Gij hebt hem een weinig minder gemaakt dan de engelen; met heerlijkheid en eer hebt Gij hem gekroond, en Gij hebt hem gesteld over de werken Uwer handen;

De neergang van de mens is des te groter en de verblinding des te erger. Wij weten onze oorsprong en toekomst niet meer. Wij leven, maar kennen het exacte doel van ons leven niet meer. Dat wij gesteld zijn over de werken van Elohims handen staat ons niet helder voor de geest. Elohim heeft ons geweldig grote zaken toebetrouwd om te beheren. Je laat toch geen sukkels aan hightech apparatuur klungelen. Je geeft toch je

mooie auto niet over aan een dorpsmid. Alleen aan vakbekwame lieden vertrouw je je kostbare bezittingen toe. De doelstelling van de Schepper met Zijn schepping lezen wij o.a. in Jesaja 45:

18 Want alzo zegt JHWH, Die de hemelen geschapen heeft, Die God, Die de aarde geformeerd, en Die ze gemaakt heeft; Hij heeft ze bevestigd, Hij heeft ze niet geschapen, dat zij ledig zijn zou, maar heeft ze geformeerd, opdat men daarin wonen zou: Ik ben JHWH, en niemand meer.

19 Ik heb niet in het verborgene gesproken, in een donkere plaats der aarde; Ik heb tot het zaad van Jakob niet gezegd: Zoekt Mij te vergeefs; Ik ben JHWH, Die gerechtigheid spreekt, Die rechtmatige dingen verkondigt.

Jahweh houdt niet van een lege en woeste aarde, maar van een bewoonde, door het verlorene Israël bewoonde aarde, de kinderen van Jahweh, het zaad Israëls. In Jesaja 45:11 heeft men Jahweh van de toekomstige dingen gevraagd.

11 Alzo zegt JHWH, de Heilige Israëls, en deszelfs Formeerder: Zij hebben Mij van toekomstige dingen gevraagd; van Mijn kinderen, zoudt gij Mij van het werk Mijner handen bevel geven?

12 Ik heb de aarde gemaakt, en Ik heb den mens daarop geschapen; Ik ben het! Mijn handen hebben de hemelen uitgebreid, en Ik heb al hun heir bevel gegeven.

13 Ik heb hem verwekt in gerechtigheid, en al zijn wegen zal Ik recht maken; hij zal Mijn stad bouwen, en hij zal Mijn gevangenen loslaten, niet voor prijs, noch voor geschenk, zegt JHWH der heirscharen.

De verlorene Israëlieten zullen de stad bouwen zoals in Elohim's gedachten die eruit behoort te zien. Niet naar het model van Kaïn en Nimrod.

Israël is de roede van Zijn erfenis. Jakobs deel is niet met de ijdelheden, het bedrog der afgoden, Jeremia 10:16.

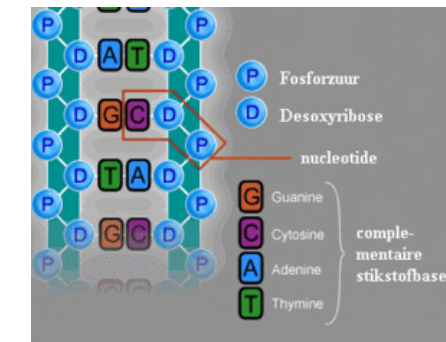
Persoonlijke onsterfelijke ziel

In geestelijke zin zou een persoon ook een substantie zijn. Substanties worden geacht onverwoestbaar te zijn, zo goed als energie onvernietigbaar is. Dus zou een persoon onsterfelijke zijn. De vraag is, of er een geestelijk dan wel lichamelijk overleven is van de mens na zijn lichamelijke dood? De wetenschappelijke parapsychologie zoekt naar bewijzen om een antwoord op deze vraag te kunnen geven. Met het substantialistisch element als uitgangspunt redeneren veel filosofen dat de mens iets onsterfelijks heeft. Er zijn immers dingen die bestaan en

toch geen zelfstandig bestaan hebben, maar een eigenschap zijn van iets anders. Dit wordt dan adhaerentiae genoemd. Iets dat zelfstandig bestaat wordt substantiae genoemd. Iets dat wél bestaat, maar geen substantie is, moet noodzakelijk een adhaerentiae zijn. Wanneer wij een voorstelling van iets maken, is die voorstelling geen substantie. Geur van bloemen bestaat wel, maar is ook geen substantie. Substanties moeten voor altijd bestaan, alleen de eigenschappen ervan zijn vergankelijk.

Nu kan het “voor altoos bestaan” alleen van onze Schepper worden gezegd, zie 1Tim.6:16. Al het geschapene en substantiële heeft ooit een begin gehad. Wij mensen hebben een persoonlijke identiteit. Onsterfelijke van mensen ná een aards leven is alleen mogelijk als er tijdens dat aardse leven sprake was van een individuele identiteit. Deze identiteit wil zeggen dat wij mensen onszelf gelijk blijven, op identieke wijze voortplanten. Vermenging van soorten of rassen is dan ook levensgevaarlijk en ontoelaatbaar, zie het boek Wijsheid van Salomo, hoofdstuk 4. Wij zijn personen, individuen, geestelijke subjecten met zelfbewustzijn. Is identiteit gelijk aan het met zekerheid bewijzen dat wij

die of die persoon zijn? Hangt onze identiteit slechts van ons lichaam af? Nee, daar gaat het in de eerste plaats niet om. Geen lichamelijke noch geestelijke kenmerken zijn in de eerste plaats noodzakelijk voor die identiteit. Identiteit is niet slechts op basis van kenmerken vast te stellen. Wij mensen veranderen immers gedurig. Wij zijn jong geweest en veranderen door het ouder worden. Evenwel blijven wij als subject gelijk, een

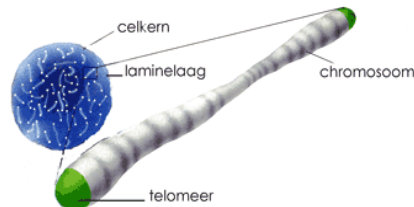

DNA- samenstelling

ik-heid. Die ik-heid blijft als subject altijd gelijk, hoewel de eigenschappen ervan veranderen. Wanneer onsterfelijke alleen iets van de Godheid is, mogen wij mensen er ons niet mee inlaten. Wij mogen de kosmische orde niet verstoren. De huidige wetenschap beweert met toepassing van genetische manipulatie de sleutels tot het leven te bezitten. Is dit soms gelijk aan het openen van de doos van Pandora? Immers, dingen waarmee wij mensen ons niet mogen bemoeien, lopen altijd faliekant af. Ouderdom wordt weliswaar als een defect gezien in de

menselijke huishouding der regeneratie. Via gen-manipulatie probeert men daarop iets te vinden. Doordat veel wetenschappers niet meer afweten van de oude sagen en mythen, denken zij dat álles technologisch opgelost kan worden. Ze houden met de Bijbel zeker geen rekening.

Het lijkt erop dat in onze DNA-structuur het genetische vermogen aanwezig is om het anti-verouderingsenzym aan te maken, waardoor de mens veel langer kan leven. Ja, zelfs onsterfelijk kan worden. Door de overtreding van Eva met Nachash (slang) is er in haar bloedbanen stof gekomen wat daar een foutieve chemische reactie in gang moet hebben gezet. De celdeling geschiedt vele malen tijdens ons leven. Onze cellen zijn geprogrammeerd en doen hun werk. Het proces van celdeling is echter eindig. Wij mensen zijn sterfelijk gemaakt. Eens houdt de celdeling op. Het vermogen om de cellen te delen wordt door kapsels die aan het einde van de DNA-strengen zitten bepaald. Die kapsels noemt men 'telomeren'. Elke keer wanneer de cel zich deelt gaat er een stukje telomeer verloren. Wanneer de telomeren op zijn, stopt de celdeling en treedt verval in. Het enzym telomerase kan voorkomen dat de telomeren bij celdeling inkorten. Kwaadaardige kankercellen zijn juist heel rijk aan telomerase, terwijl deze stof in normaal lichaamsweefsel niet aanwezig is. Zulke kankercellen zijn in feite onsterfelijk.

Zielsleer der oude Grieken

De Grieken zien de ziel als een eigen wezen. De ziel komt volgens hen ergens vandaan (van de goden) en neemt dan bezit van het lichaam. Bij de dood zou de ziel zich weer van het lichaam losmaken. De ziel gaat volgens de Grieken in de dood niet ten onder, maar doolt rond in een vreugdeloze onderwereld. Ook tijdens de gewone slaap zou de ziel soms het lichaam verlaten. De ziel stelt het lichaam op bepaalde wijze in staat tot het leven. Er waren onder de Grieken ook nog wel andere opvattingen over de ziel, zoals bij de Orphici, maar in grote lijnen dachten de oude Grieken de ziel zoals hierboven omschreven.

Herakleitos

In feite is het vraagstuk der ziel nog nooit goed opgelost of opgehelderd. Vandaag de dag is het vraagstuk der ziel ingewikkelder als ooit tevoren, ondanks psychologie en andere wetenschappen. Het lichaam is één groot samenwerkingsverband, en een losse ziel is daarin niet te lokaliseren. Willen, voelen, denken, doen, het werkt alles samen en op elkaar in. Toch kunnen wij de ziel het "leven gevende beginsel van het organisme" noemen. De kern van wat men "ziel" noemt is het leven, de beweging (motion). Ieder levend wezen heeft deswege een ziel, of anders gezegd, elk

levend wezen is een levende ziel. Herakleitos zei het reeds dat wij de grenzen der ziel niet kunnen ontdekken. De mens is een eenheid en laat zich niet opsplitsen in delen. De Griekse filosofie heeft de mens echter wel opgesplitst, in ziel, geest en lichaam. En het lijkt erop dat de Bijbel daarmee in overeenstemming is. De vroege christelijke kerk heeft immers de driedeling van de mens geleerd. Het lichaam zag men als een omhulsel waarin de ziel woonde. Het lichaam had weinig of geen betekenis, het ging vooreerst en vooral om de ziel. De ziel zou onsterfelijk zijn, en ziel gered is ál gered. Dat de mens een levende ziel is, daaraan werd voorbijgezien. Doordat het lichaam in de theologie werd verwaarloosd ten bate van de ziel, rustte vooral op seksualiteit een taboe. Het huwelijk was weliswaar nodig, maar dan wel voor de voortplanting en het voortbestaan der kerk, meer niet. Bij de dood zou de ziel van het lichaam losraken en door de engelen worden gehaald om de hemelse heerlijkheid te mogen binnentreden, wanneer men goed gelovig was. In het andere geval zou de ziel naar de hel worden verwezen. Men verstond helaas niet wat het leven was, en deswege ook niet wat de dood was. De dood is het onvermijdelijke gevolg van het feit dat wij mensen fysiek leven en een lichaam van vlees en bloed hebben dat vergankelijk is. In de natuur zien wij de voorbeelden van dood en leven duidelijk voor ogen. Neem maar de planten en bomen. De bladeren vallen eraf en de nieuwe knoppen zitten er al weer in. Het zaad moet sterven om te ontkiemen.

Sinds het jaar 313 is de christelijke kerk steeds in theologische twisten gewikkeld. Het ging de kerk er meer om de mensen voor te bereiden op de dood, dan om hen hier reeds te helpen genezen. De angst voor de dood

en het erna leverde winst op. De lichamelijke noden werden wel niet geheel verwaarloosd, maar kwamen toch wel op de laatste plaats. De protestanten tijdens de reformatie en erna zijn in die lijn voortgegaan en waarschuwden de mensen voor het verlies van hun 'kostelijke onsterfelijke zielen'. Zij hadden geen oog voor het feit dat bij de herschepping van de mens de gehele wereld betrokken is, de éénheid van alle dingen. Daaruit vandaan ontstond een negatie en onverschilligheid ten opzichte van de natuur en het huidige leven. Men bezag het leven als een woestijnreis waardoorheen men maar zo spoedig mogelijk moest trekken, met het oog op het aanstaande hemellevens. Hier op aarde zou het slechts gaan om de redding der ziel. De leer van de onsterfelijke ziel is echter niet in de Bijbel terug te vinden.

Plato en Aristoteles

De filosofen in de oudheid zochten achter het leven van het fysieke lichaam naar een geestelijk lichaam. Daarbij bedachten zij een 'onsterfelijke ziel'. De ziel zou verhuizen. Deze leer maakte grote opgang. De oude Egyptenaren waren de eersten die met de hypothese van een onsterfelijke ziel aan kwamen dragen. Socrates ging in de leer bij de Egyptenaren en zijn leerling Plato nam deze gedachte over. Sindsdien is de leer van de onsterfelijke ziel niet meer uit de christelijke kerken weggeweest. De mens bezat alzo een stukje onzichtbare onsterfelijkheid. Sommige

kerkvaders als Justinus betwistten dit wel, maar de meute geloofde er wel in. Origenes en Tertullianus leerden de onsterfelijkheid der ziel, en Augustinus en Thomas van Aquino bevestigden deze doctrine, zodat de gehele christelijke kerk ermee doordrenkt was. Het Lateraans concilie vaardigde het volgende decreet uit van 1512 tot 1517:

“Wij veroordelen en verdoemen, met goedkeuring van het heilig concilie, allen die beweren dat de intelligente ziel sterfelijk is, ziende dat de ziel overeenkomstig de canon van paus Clemensonsterfelijk.... is, en wij verordenen dat allen die dergelijke onjuiste beweringen aanhangen, als kettters gestraft moeten worden”.

Luther probeerde nog wel de leer der onsterfelijke ziel los te laten en leerde dat alle doden in bewusteloosheid sliepen, tot op de dag der wederopstanding. William Tyndale (Bijbelvertaler) ontkende de onsterfelijkheid der ziel, en vroeg zich af: Indien de ziel reeds in de hemel is, waartoe dient dan nog de opstanding?”

Ook de wetenschap heeft tot nog toe geen enkel leven ontdekt dat losstaat van het fysiek waarneembare leven. Het leven bestaat uit protoplasma, wat een substantie is waaruit de cellen van de mens, van dieren en planten bestaan.

Tyndale verbrand

De Gereformeerde visie op de ziel

In “De Wachter Sions” 13-2-2003 bespreekt dhr. L.M.P. Scholten de ziel en de geest. Hij citeert ds. G.H. Kersten: “Door ziel en geest hebben wij dezelfde substantie te verstaan. Dikwerf worden de beide benamingen in de H.Schrift verwisseld, etc-“.

Scholten stelt dat de Bijbel leert dat een dier ook een ziel heeft, maar geen eigen geest. Hier trekt Scholten de zaken helaas uit elkaar, die Kersten nog bij elkaar houdt. Men kan echter de ziel en de geest geen substantie noemen, wanneer men deze ziet als een onzichtbare niet fysieke levensdrager. Volgens Scholten zijn engelen wel geesten, maar deze zouden geen ziel hebben. Alleen de mens zou door een afzonderlijke scheppingsdaad een ziel hebben ontvangen. De ziel van de mens is dan ook geheel anders dan die van dieren, volgens Scholten. Het verschil zou daarin bestaan dat God onmiddellijk de ziel van de mens in het lichaam schept, Prediker 12:7, Zach. 12:1, aldus Scholten. “De ziel van de mens is van veel hogere orde. Nergens lezen wij dat een beest een eigen geest heeft. De mens heeft wél een geest, ja onze ziel is in kern en wezen geest. De ziel van de mens is onsterfelijk en verlaat bij het sterven het lichaam, om tot God weder te keren, Prediker 3:21, 12:7. De geest van de mens blijft voortbestaan na de dood, zie Lucas 23:43, Hebr. 12:23 en 1Petre.3:19”, aldus Scholten Wanneer men de ziel als onderdeel van de mens beziet, leidt dit tot eindeloze filosofieën. Tijdens de Dordtse Synode 1618/19 werd de kwestie behandeld hoe het gesteld was met de

zielen van kinderen die jong stierven. En ook wanneer de ziel in het lichaam van een ongeborn kind haar intrek neemt.

Professor dr. A.J. Jelsma bespreekt ‘de ziel bij Calvijn’. Voor Calvijn stelde het leven op aarde niet veel voor. Wat hem bezig hield was de vraag wat er met zijn ziel zou gebeuren na zijn dood. Dat er zoiets als een ziel moest bestaan, was in Europa onomstreden sinds Plato en Aristoteles. Volgens Plato kon de ziel los van het lichaam bestaan als een onsterfelijke immateriële substantie. De oude Egyptenaren deelden de mens reeds in drie delen: het lichaam, de Ka en de Ba.

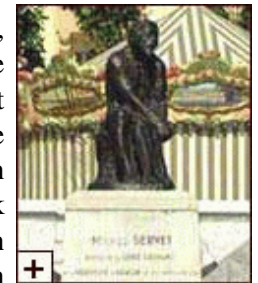
De Ka als de ziel die onzichtbaar met het lichaam verbonden bleef, de Ba als de geest die vrij als een vogel in het rond kon vliegen. In de Middeleeuwen bedacht men de leer van het vagevuur, welke uitging van de veronderstelling dat de ziel van de mens na zijn sterven in vol bewustzijn bleef voortleven. In die tijd ontstonden in het Westen veel fantasiebeelden over het leven na de dood. Medici gingen op zoek naar de ziel in het menselijk lichaam, maar vonden niets wat erop leek. Veel medici werden dan ook atheïsten. De discussie over de menselijke ziel was in die dagen groot en heftig. Volgens prof. H.A. Oberman is het gedachtegoed van Augustinus voor Calvijn doorslaggevend geweest. Zijn erfzondeleer heeft Calvijn sterk beïnvloed. Calvijn stemt met Seneca in dat het lichaam niet meer dan een tijdelijk omhulsel is en slaaf is van de ziel. In Calvijns tijd nam de opvatting van de zielenslaap een grote vlucht, maar dat werd door hem bestreden. P. Pomponazzi (1516) noemde echter de onsterfelijke ziel een onlogisch. Volgens hem was de leer van de onsterfelijke ziel een uitvinding van de politieke en geestelijke leiders, die angst wilden kweken voor het hiernamaals, om zo de mensen onder controle te houden. Pomponazzi sloeg de spijker op z’n kop!

Pomponazzi

De leer van de zielenslaap hield de doodsteek in van de leer van het vagevuur. Luther geloofde in een zielenslaap, niet lang, want het oordeel was héél nabij. Calvijn bleef in de onsterfelijke ziel geloven, daar de leer van de zielenslaap de angst voor het eeuwig oordeel bij de mensen zou wegnemen. Calvijn beriep zich op de kerkvaders, maar daarbij vooral op het verhaal van de rijke man en de arme Lazarus. Dit verhaal mocht men volgens Calvijn niet als een gelijkenis zien. Calvijn

ziet de ziel als het eigenlijke beeld van Elohim. Het geschrift waarin hij zich tegen de zielenslaap keert heet: “De Scandalis”. In dit geschrift gaat hij ervan uit dat zijn opvattingen over de drie-eenheid, erfzonde, uitverkiezing en verwerping, onsterfelijke ziel, geheel en al berusten op de Bijbelse leer. Iedere tegenstander wordt alzo tot vijand van het Evangelie gemaakt. Fel keerde Calvijn zich tegen Michael Servet, Agrippa von Nettesheim, Francois Rabelais (drie artsen). Ook met andere medici als Bolsec en Biandrata lag hij in conflict. “Het zijn allen vuile honden die met hun boevenstreken onze godsdienst ondermijnen”, aldus Calvijn. Dat kostte Servet z’n leven op de brandstapel!

Gedenksteen van Servet

Willem Teellinck: “Met het oog van de ziel”, een proefschrift van H. Westerink 5-9-2002. Teellinck was representant van de Nadere Reformatie. Teellinck verwoordde zijn geloofsbeleving analytisch, legde nadruk op zelfonderzoek als middel tot zelfverstaan en om tot een specifieke geloofsbeleving te komen. Hij zocht naar een vorm van geloofszekerheid, die aansloot op de toenmalige medische en filosofische theorieën over het lichaam en de ziel. Dit soort methoden als het zogenaamde syllogisme-systeem (uit kentekenen opmaken dat men een gelovige is) vormt de basis van het gedachtegoed der Nadere Reformatie, wat duidelijk afwijkt van de Reformatie. Deze methode is door praktisch heel het bevindelijk-gereformeerde volksdeel is overgenomen tot nu toe. Men spreekt alleen over het ‘behoud van de onsterfelijke zielen’, en om zich te redden van “de nimmer-eindigende eeuwigheid”. Dit zijn uitdrukkingen die vreemd zijn aan de Schrift, met een duidelijke afgodische herkomst.

De Oude Egyptenaren

De oude Egyptenaren hadden een omvangrijke gedachte rond de ziel. Zij deelden de mens in verschillende delen: het lichaam, de Ka en de Ba. Ka en Ba zijn twee fundamentele levensprincipes. Om de dood en het verval tegen te gaan balsemde men het gestorven lichaam, mogelijk om onsterfelijke te bereiken. Ka en Ba zouden de mummie weer dienen te reanimeren, als onzichtbare krachten. Vandaar waarschijnlijk ook de

luchtkanalen in de Grote Piramide, zodat de onzichtbare krachten naar binnen konden komen. Inmiddels weten wij meer van die onzichtbare krachten af dan de oude Egyptenaren. Wat zij Ba noemden, noemen wij vandaag de dag zuurstof. En wat zij Ka noemden, is bij ons zoets als waterdamp.

Het was de wens der Farao's onsterfelijk te zijn. Via allerlei technieken trachtte men deze wens te verwezenlijken. Men wist dat het lichaam voor een groot deel uit water bestond, dat verdampen kon. Wanneer de mens sterft komen de meeste atomen weer terug in de biosfeer, de levenskringloop. In dit licht gezien is de ziel en geest zoals de Egyptenaren dezen zich indachten een deel der atomen, behorend tot de voor ons oog onzichtbare wereld. De leer van de onsterfelijke der ziel vindt bij de oude Egyptenaren haar oorsprong. Ze berust op feilbare menselijke waarneming en verbeeldingskracht. Men zag dat mensen en beesten na gestorven te zijn, tot *Ka* ontbinding overgingen. Zij meenden dat de ziel alsdan uit het lichaam vertrokken was. Die ziel was volgens hen de onzichtbare levensgever in de lucht, wat wij gewoon "zuurstof" noemen. De bevolking van de Nijlvallei vertegenwoordigde de Ba-ziel, die als een havik met mensenhoofd werd afgebeeld. Een vogel kon zich immers net als zuurstof door de lucht bewegen.

Ziel is hier zoveel als zuurstof, de Ba.

Ka als geest van de mens is zoveel als bloedcirculatie

Beiden, Ka en Ba waren onzichtbaar, daar men zuurstof niet ziet, en ook als bloed opdroogt en verdampt ziet men de damp niet. Dus dacht men zich het leven gevende aspect in als zijnde vormloos en onzichtbaar. Dat was in hun ogen majestueus en bovennatuurlijk. Eigenlijk is er niets bovennatuurlijks, want ook al zien wij iets niet, maakt het evenwel deel uit van de natuur. Wel zag men de verbinding tussen ziel en geest, immers, het bloed krijgt via de longen zuurstof toegediend. In de vulkanische uitbarstingen, waarbij soms witte rook of stoom werd uitgestoten, zag men het onzichtbare vormloze van het water voor ogen. De stoom loste zich op in de lucht, en vandaar dat men de Ka zag als levengever in de lucht, dat de rode levensvloeistof -het bloed- binnentrad op geheimzinnige wijze.

Wat men nu precies tot de natuur en het wezen van de ziel rekende blijft onduidelijk. Geen enkel boek en geen enkele religie geeft hierop een duidelijk antwoord. Oude en nieuwe culturen verbranden dikwijls hun doden, waarbij een restantje as overblijft. De rest heeft zich in de lucht opgelost. Die oplossing noemt men dan de ziel en geest. Men wist oudtijds dat er iets in de lucht aanwezig was dat ons leven voorzag van kracht, brandstof. Zij kenden het begrip zuurstof nog niet. Inderdaad, ons lichaam bestaat voor ongeveer 65% uit zuurstof. Men is hieraan een persoonlijke identiteit toe gaan kennen, wat men ziel en geest noemde. Op deze wijze is de prille religie gestart als primitieve wetenschap, wat daarna misvormd is vanwege gebrek aan kennis. Alzo dichtte men de mens een onsterfelijke ziel toe, persoonlijk en onzichtbaar.

De Bijbel leert dat de ziel in het bloed is. Bloed bestaat voor 90% uit watermoleculen, die voortdurend in beweging zijn. Tijdens crematie verdampt het bloed en de rest van de watermoleculen in ons lichaam. Bloed was voor de ouden de rode vloeistof die het leven bevatte. Alzo spreekt ook de Bijbel zich uit. Men wist nog niets af van atomen, rangschikking van elementen, van zuurstof en waterstof, etc.. Wij weten nu dat zuurstof door de longen opgenomen wordt in het bloed en vandaar door het gehele lichaam wordt getransporteerd door het hart. Wij weten tevens dat we gezamenlijk zuurstof gebruiken, die door planten en bomen wordt geproduceerd. Zuurstof is de levenskracht die in de lucht zit en die via de longen in ons bloed en lichaam komt. Door te ademen halen wij de levenskracht naar binnen. Elohim blies Zijn (intellectuele) zuurstof in onze neus, alzo werden wij tot een levende ziel.

Dat de mensheid algemeen denkt dat wij een onstoffelijke ziel zouden bezitten, is in werkelijkheid onlogisch. Hoe kan een sterfelijk mens een onsterfelijk element in zich ronddragen? Men haalde geest en ziel door elkaar en beiden werden tot een persoonlijk deel van de mens gemaakt. De Fransman A. Lavoisier ontdekte in 1783 dat zuurstof nodig was bij een verbrandingsproces, als element no.8.

Zuurstof komt van de zonne-energie via fotosynthese in de bladeren van planten en bomen. Zuurstof hebben wij nodig voor de verbrandingsprocessen in ons lichaam. Wij halen zuurstof naar binnen en stoten CO₂ uit. De planten nemen de CO₂ weer op en geven zuurstof af. Dat is een deel van de natuurlijke kringloop en de wet der wisselwerking. Het zuurstofgehalte op aarde dient ongeveer 21% te zijn, anders is leven onmogelijk.

Doordat de oude Egyptenaren zich Ka indachten als een persoonlijk deel, kon Ka ook eten en zich vrij bewegen, los van het lichaam. Ka kon zelfs naar de Goden in de hemel gaan. Ka was met het bloed verbonden, en het bloed was verbonden met de spieren, dus met kracht. In tegenstelling tot Ka is de Ba een kracht die de ziel in beweging zet. Ba reviseerde het lichaam in het graf en reanimeerde het, zodat Ba elke vorm kon aannemen. De gestorvene ademde niet meer, was zielloos. Het ademen noemde men Ba. Dit is de primitieve poging om datgene te beschrijven wat wij heden ten dage zuurstof

A. Lavoisier

noemen!

Ongeveer 74% van alle levende dingen is samengesteld uit zuurstof en waterstof. Alle levende dingen bestaan ongeveer voor 65% uit zuurstof, 19% uit carbon, 9% waterstof, 4% diversen en 3% nitrogenen.

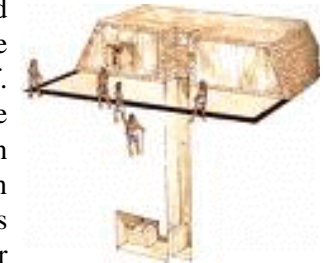
De grote gedachte achter crematie is, om de ziel te helpen zich snel te doen oplossen in de lucht, waardoor deze zich kan verenigen met de Grote Al-Geest. Om te overleven zagen de oude Egyptenaren zichzelf geplaatst tegenover drie belangrijke zaken:

1. Voedsel om te eten --- de zonnekracht (Ra)
2. Zuurstof om in te ademen ---- de zielenkracht (Ba)
3. Bloed-retentie ingeval van verwonding -- de geesteskracht (Ka)

Elke oude cultuur heeft het leven geobserveerd en er een voorstelling van gemaakt. Zij wisten dat wanneer er teveel bloed uit de mens stroomde, de mens alsdan stierf. Zij wisten dat het bloed kon verdampen en zich oploste in de lucht. Zij zagen dat mensen stierven wanneer hun de keel werd dichtgeknepen. Zij zagen dat als een mens verbrand werd er slechts een weinigje as overbleef.

Men heeft op geheel eigen wijze beschreven wat men waarnam. Zij hebben de onzichtbare fenomenen beschouwd als persoonlijke delen van de mens. Heel juist hebben zij vastgesteld dat er in de lucht een leven gevende kracht aanwezig is, de zuurstof, die via de longen in het bloed wordt opgenomen.

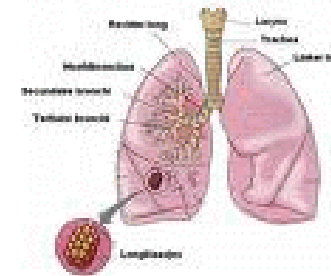
Het circulerende of verdampende bloed noemden zij “geest”, de Ka. De ingeademde lucht noemden zij “ziel”, Ba, dus zuurstof. Dit waren voor hen de twee fundamentele levensprincipes. Om dood en verrotting tegen te gaan balsemden zij hun doden en geloofden daarbij dat de mummies onsterfelijkheid zouden verkrijgen te zijner tijd. Helaas, Ka en Ba zijn nog nooit tot een mummie teruggekeerd. Dat zal nooit gebeuren ook, want Ka en Ba zijn gewoon waterdamp en zuurstof! De oude Egyptenaren zaten er met hun voorstellingen dus een heel eind naast, veronderstellend dat de mens een aparte ziel en geest zou hebben, die daarbij nog onsterfelijk zou zijn ook! En die veronderstelling leeft al eeuwen voort, zelfs in de christelijke kerken!

Een Mastaba

Vandaag de dag zoekt de wetenschap de onsterfelijkheid niet meer in Ka en Ba, in waterdamp en zuurstof, maar in het DNA en de genen.

De Mastaba is het “huis van de voortlevende doden”. Mastaba's zijn privé-monumenten voor overleden hoogwaardigheidsbekleders en hovelingen in het oude Egypte. Dus een soort grafkelders. Na de begrafenis wordt de

Longen voor zuurstof opname

kelder dichtgemetseld. In de oostkant zit een nis, die op een gesloten deur lijkt. Die “deur” vormt een verbinding tussen de wereld der levenden en die der doden. In de kapel binnenin de mastaba werd een standbeeld van de overledene gezet, zodat zijn Ka in contact kon blijven met de wereld der levenden. Hoe belangrijker functie de overledene had, hoe dichter hij zijn mastaba bij de Piramide mocht bouwen waar de koning begraven werd.

Een piramide is een mer, en deze stelt de geometrie van de wortel vijf voor. Deze mer is er om het innerlijke oog (derde oog, zie brochures 407-409) te openen. Vandaar dat men op de Merovinger-piramide die op de Amerikaanse one-dollarnote staat een Alziend Oog erboven tekende. Dit alziend oog wordt door de Isis-maancult zogenaamd geopend, geactiveerd. Het dollarteken is de obelisk of phallus, waaromheen de slang kronkelt, wat wijst naar de mer van Isis, het regenereren zoals wortel vijf daarvan symbool is. De regenereren is de 'wedergeboorte' of het

genezen (kuren of cure) en de heler wordt dan ook mer-cur-ius genoemd, of te wel de hand (de hand heeft vijf vingers) van God. Mercurius is symbool van de koophandel (hand - el). Die handel verloopt via de Ka - Mer van Koophandel.

We zien hieruit dat de sociale hiërarchie der levenden zich voortzet zelfs na het sterven. De mastaba is in de loop der tijden veranderd in een echt huis voor het eeuwige leven. De huidige grafkelders der Europese vorstenhuizen dienen waarschijnlijk dezelfde functie als in oud Egypte. In Delft heeft het Nederlandse Vorstenhuis een dergelijke kelder in de Nieuwe Kerk. Die kerk is daardoor permanent onrein!

Dwalingen der ziel

Op geen enkel levensterrein zijn zoveel dwalingen aan het licht getreden als bij het menselijk denken. Wat de laatste 20 eeuwen aan dogma's en stellingen is uitgedacht, is reeds voor meer dan 90% achterhaald. Zijn we dan in het geheel niets vooruit gekomen als mensheid? Jawel. De waas die over ons denken ligt is echter nog zwaar benevelend. Wij hebben voortgebouwd op het denken van onze voorgelachten. Stellingen die bruikbaar waren zijn vruchtbaar geweest. Het duurt echter wel heel lang voordat wij loskomen van foutieve denkbeelden, van kronkels in ons denken. Er waren denkbeelden -neem de Middeleeuwen- die voor het

mensdom bittere gevolgen hadden. Het denken uit die periode over de Godheid, over een hemel en een hel, over de kerk en de ketters, heeft tijdens de Inquisitie vele duizenden het leven gekost. De meeste denkbeelden van ons mensen zijn overdreven, bezijden de werkelijkheid, ondoelmatig en overbodig, onlogisch en irreëel. Denkbeelden ontstaan uit onze fantasiewereld, waar wij voorstellingen maken. Geen enkele van onze voorstellingen is voor 100% in overeenstemming met de werkelijkheid. Evenwel is onder alle schepselen ons voorstellingsvermogen waarschijnlijk het hoogste vermogen van onze levensgeest, waardoor wij ons iets kunnen indenken en waaruit nieuwe ideeën ontstaan. Er zijn ook vele briljante vindingen voortgekomen uit het denken der mensen. Toch is mogelijk geen enkele uitvinding het product van louter berekening. Zonder fantasie is waarschijnlijk geen enkel groot werk ooit tot stand gekomen.

In ons denken moeten wij veelzijdig worden en de hulp van anderen niet minachten. Wij zijn als individu altijd geneigd weer terug te vallen naar eenzijdigheid. Het leven zelf is onnoemelijk veelzijdig. Geen enkel mens kan alle wetenschappen tegelijk bestuderen. Zo ontstaat specialisme, wat op zich al weer naar eenzijdigheid neigt. Vanwege de eenzijdigheid zien wij de samenhangen niet meer, waardoor uit elkaar groeien ontstaat.

Vandaar dat de geschiedenis toont dat wij mensen nog zo bitter weinig van de geschiedenis leerden. Steeds blijkt dat de mens de grootste onruststoker is op de aarde, die overal een spoor van vernieling en vervuiling achter zich laat. Ons ontbreekt kennelijk het juiste inzicht in het natuurlijke, in de wetmatigheden. Wij gaan algemeen aan het wezenlijke voorbij, om ons op te houden in het onwezenlijke en voelen ons daarbij veilig. Dat neemt echter wel onze kracht weg. We zien het vandaag de dag weer bij MKZ en de Vogelpest, waarbij grote vergissingen worden gemaakt, door te denken dat men via het ruimen van gezond vee een virus zou kunnen indammen. Die gedachte is ontsproten uit oud occult bijgeloof, om de gezonde dieren als offer te brengen, opdat de boze geesten daarmee tevreden zouden zijn. Er vindt moord en afslachting op grote schaal plaats. Het ingeboren streven naar zelfbehoud wordt ontkend. Een dier is hierin wijzer dan de mens, daar een dier geen bewuste zelfmoord pleegt. De mens waant zich veilig en in het bezit van een onsterfelijke ziel. Maar nu blijkt ineens dat die onsterfelijke ziel niets meer en niets minder is dan gewoon het element zuurstof!

De zinsbegoocheling is aan de orde van de dag, zowel in de politiek als in de godsdienst, alsmede op alle andere terreinen van het leven. Wat vandaag nog als een paal boven water staat, ligt morgen omgezaagd. Blijkbaar worden in de religie de meeste vergissingen gemaakt. Angst voor de hel wordt beetgepakt om de mensen naar een kerk te drijven. Angst en vrees zijn dé inkomstenbronnen bij uitstrek van religies. Wij mensen zijn goedgelovig, en menen net als dieven niet gearresteerd te zullen worden. Eenmaal in de politiecel worden de dieven wakker: te laat. Ook moeten wij oppassen voor onze hartstochten. Salomo waarschuwt ons ervoor op allerlei manier. Toch zijn hartstochten noodzakelijk om grote dingen tot stand te brengen. Ze maken ons bijna onoverwinnelijk. Verlies ervan - neem de wil tot voortplanting- duidt op een nabije ondergang, een groot verval. Het is een zonde tegen de natuur wanneer mensen alleen hun hartstocht uitleven voor eigen bevrediging, een zonde tegen de natuur, waar het behoud van de soort bóven het behoud van de enkeling uitstijgt. Sterven is natuurlijk, maar uitsterven is onnatuurlijk. Bedenk daarbij dat in onze eeuw juist heel veel diersoorten en plantensoorten zijn uitgestorven als gevolg van onze moderne leefwijze! Wij mensen zijn sterfelijke zielen, maar de soort als ze zichzelf niet te gronde richt is "onsterfelijk", zoals ook de Joden leren.

Samenvattende conclusies

De mens heeft geen onsterfelijke ziel, maar **is** een levende ziel. De ziel is sterfelijk, zie Ezechiël 18:4, de ziel die zondigt zal sterven, en Job 21:35. Jobs ziel koos de verworping boven het leven, dus kon zijn ziel sterven. Als een dorstig iemand droomt en ontwaakt, is zijn ziel begerig. De ziel wordt hier gelijk gesteld met onze maag en dorst. In Mattheus 10:28 staat dat wij Hem moeten vrezen die beiden ziel en lichaam kan verderven. De ziel kan verdorven worden. In Openbaring 16:3 staat dat alle levende ziel in de zee gestorven is. In Numeri 23:10, Richteren 16:20, Job 36:14, Jona 4:8, Ezechiël 13:19, Marcus 3:4, Lucas 6:9 lezen wij over de ziel. De Staten Vertaling heeft willekeurig psychè vertaald door mens, terwijl er ziel behoort te staan. Voor adem en geest is dikwijls hetzelfde

Hebreeuwse woord roeach gebruikt. Dit wijst erop dat de mens een levende ziel **is**, als gevolg van het ademen, de geest des levens. Wordt onze adem weggenomen, dan leven wij niet meer en zijn een dode ziel, zie Leviticus 19:28, 21:11, 22:4. Haggai 2:14.

Het "zilveren koord" dat breekt bij het sterven, volgens Prediker 10, wijst op de levensgeest, op elektra. De aandrijving van het hart stopt. Ons hart krijgt niet meer het kleine elektrische impulsje om te pompen. Wanneer deze energievoorziening stopt, gaat onze levensgeest uit ons en keert weder tot Elohim. Het lichaam keert terug tot zijn aarde, de stof.

Dood is niets doen, Jakobus 2:26. De doden weten niet met al. Ze leven niet als zielen voort in een hemel of hel. Ze juichen niet en kermen niet. De doden slapen. Het loon der zonde is de dood. Nee, zeggen de religies: de mens leeft eerst naar de ziel en daarna met het lichaam in de eeuwige pijniging der hel. De dood is een ophouden van te bestaan als ademend mens. Nee, zeggen de meeste christenen, de mens leeft voort met zijn ziel in een hemel of hel. Dus is dood niet dood, terwijl de Schrift zegt in Prediker 9:5,6,10 dat de doden niet met al weten, zie ook Psalm 88:12,13, 115:17. Dood is volgens de Schrift: **slapen zónder bewustzijn**.

De Schrift leert wél de opstanding van een nieuw verheerlijkt lichaam, maar géén wederopstanding des vleses, géén onsterfelijke zielen.

Genesis 2:7 *En Elohim had den mens geformeerd uit het stof der aarde, en in zijn neusgaten geblazen den adem des levens; also werd de mens tot een levende ziel.*

Adem des levens, dat is hét fundamentele proces van alle leven, in- en uitademen. Ademen is een wisselwerking, is een levensvorm die met een voedingsbron in verbinding moet staan. Verbreking met de voedingsbron impliceert de dood. De geest des levens is het in- en uitademen in relatie tót de Levensbron, wat een dynamisch proces is. Door middel van het inademen nemen wij kosmische krachten in ons op, en door het uitademen stoten wij afgewerkte stoffen uit. Ademen is een mysterie. Vandaar dat de Egyptenaren de ziel zagen vliegen. En nagenoeg heel het christendom heeft de ziel vleugels gegeven en zien ze 'vliegen'. Laten wij echter nuchter zijn en waken. Wij staan als levende zielen met twee benen op de grond en verwachten een vernieuwd lichaam, en nieuwe hemelen en nieuwe aarde, naar Zijn belofte.

